

PROCES-VERBAL

nr. 27

*al ședinței din 31 octombrie 2024, cu începere de la ora 13:00,
a Consiliului de supraveghere și dezvoltare (CSD) al furnizorului
public național de servicii media Compania „Teleradio-Moldova”*

La ședința Consiliului de supraveghere și dezvoltare au participat:

Arcadie Gherasim, președinte CSD
Sergiu Stanciu, secretar CSD
Irina Mațenko, membră CSD
Corneliu Popovici, membru CSD
Loretta Handrabura, membră CSD
Maria Șlehtițchi, membră CSD

Lipsește:

Aurelian Dănilă, membru CSD

Invitați:

Vladimir Țurcanu, director general al „Teleradio-Moldova”
Corneliu Durnescu, director general adjunct (televiziune)
Cornel Ciobanu, director general adjunct (radiodifuziune)
Andrei Zapșa, director general adjunct (dezvoltare)
Galina Blanaru - director financiar

Ședința este prezidată de **Ppdintele CSD, Arcadie Gherasim**. Dânsul anunță că ședința este deliberativă și supune votului ordinea de zi:

ORDINEA DE ZI:

- 1. Cu privire la Caietul de Sarcini pentru anul 2025 al IP Compania „Teleradio-Moldova”.*
- 2. Diverse.*

S-a votat: „PENTRU” – 6 (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Corneliu Popovici, Maria Șlehtițchi, Irina Mațenko, Sergiu Stanciu)

1. Cu privire la Caietul de Sarcini pentru anul 2025 al IP Compania „Teleradio-Moldova”.

DI Vladimir Țurcanu, directorul general „Teleradio-Moldova”, a detaliat prioritățile companiei pentru 2025, axându-se pe dezvoltarea redacțională și consolidarea Newsroom-ului prin instruirea angajaților la standarde internaționale, cu focus pe jurnalismul de investigație și multimedia. Grila de programe a fost extinsă cu mai multe buletine de știri, iar știrile matinale au fost reintroduse. Televiziunea și radioul public se vor adapta la noile tehnologii pentru a oferi informații corecte cetățenilor.

În 2025, Newsroom va beneficia de echipamente moderne, finanțate parțial de BBC, iar jurnaliștii vor putea transmite rapid materiale prin telefon. Prioritățile includ și construirea unui nou sediu, iar proiectul va fi realizat cu experți în tehnologie. Se vor intensifica relațiile externe pentru a atrage fonduri suplimentare, astfel încât veniturile extrabugetare să atingă 20% din bugetul total.

UERT (Uniunea Europeană de Radio și Televiziune) va organiza la Chișinău o reuniune anuală. Totodată, este prevăzută achiziția unui car de transmisiuni modern în valoare de 3,5 milioane de euro. În ceea ce privește posturile Moldova 2 și Moldova 3, se alocă fonduri pentru renovarea unui studio dedicat Moldova 2, iar lansarea Moldova 3, destinat minorităților, va necesita modificări legislative. Discuțiile pentru Moldova 3 vor continua în 2025.

Directorul general, DI Vladimir Țurcanu, a subliniat că „Teleradio-Moldova” se concentrează pe transmisiuni de înaltă calitate de la evenimente culturale majore, având un avantaj competitiv unic prin experiență, tradiție și resurse proprii, inclusiv echipamente și personal specializat.

Moldova 1 și Moldova 2 vor transmite evenimente culturale importante, precum festivalurile „Maria Bieșu” și „Crescendo,” Concursul Internațional de Canto „Maria Cebotari,” și „Cântecele Prutului” de la Ungheni. Teleradio-Moldova va organiza și producții proprii, inclusiv un concert rock-simfonic și unul de muzică balcanică, filmate cu tehnologie avansată. Un proiect special va fi opera „Ștefan cel Mare,” înregistrată la Cetatea Soroca. De asemenea, *Eurovision* va rămâne în grilă, cu îmbunătățiri pentru o desfășurare optimă.

DI Arcadie Gherasim, președinte CSD, a precizat că reparațiile studioului Moldova 2 vor fi finanțate din bani bugetari, iar suma va fi inclusă în planul de achiziții pentru anul 2025.

DI Andrei Zapșa, director general adjunct (dezvoltare) a precizat că dotarea tehnică a postului Moldova 2 este aproape finalizată, grație unei soluții găsite împreună cu partenerii internaționali. Se așteaptă ca în luna ianuarie să se clarifice complet situația, iar Moldova 2 să primească echipamente avansate pentru îmbunătățirea calității transmisiunilor.

Referitor la proiectul Moldova 3, **DI Arcadie Gherasim** a menționat că inițiativa este binevenită, dar ar trebui tratată inițial ca o intenție generală. Detaliile vor fi discutate public după Anul Nou, când va fi definită o concepție editorială și o politică clară.

Dna Maria Șleahțișchi, membră CSD, a întrebat dacă consolidarea postului Moldova 3 ar trebui să fie o prioritate imediată, având în vedere că este vorba despre evidențierea minorității găgăuze prin dezvoltarea unui post de radio regional la Comrat. Ea a sugerat că ar fi mai înțelept să aștepte un context social și politic mai clar, atât în Moldova, cât și la nivel internațional, înainte de a face aceste proiecte priorități ferme. În plus, **Dna Maria Șleahțișchi** a subliniat că subiectele prioritare pot fi adăugate la caietul de sarcini pe parcurs, în funcție de evoluția situației.

Dna Loretta Handrabura, membră CSD a menționat că ar dori mai multă claritate în legătură cu deschiderea unor noi frecvențe pentru Radio Moldova la Comrat, pentru a evalua impactul și structura necesară. A sugerat ca domnul director să ofere detalii suplimentare pentru a decide dacă aceste proiecte vor fi incluse în planul prioritar sau nu.

DI Cornel Ciobanu, director general adjunct (radiodifuziune), a explicat că Radio Moldova Comrat va funcționa ca un studio regional, cu emisie direct din regiune și conținut creat de echipele locale de jurnaliști. Aceștia s-au arătat dispuși să contribuie cu material pentru acest studio, care va urma modelul studiourilor regionale publice din alte state, precum România, unde există mai multe studiouri în județele țării și unul la Chișinău. Programul postului va include emisiuni în limbile găgăuză și rusă, dar va prelua și o parte din emisiunile Radio Moldova Național, pentru a asigura o diversitate de conținut.

DI Corneliu Popovici, membru CSD, a subliniat că, în Republica Moldova, 80% dintre minoritățile etnice, în afara majorității, sunt ucraineni, însă aceștia nu dispun de un post de radio sau de un canal dedicat. În prezent, există două companii publice de radiodifuziune: Teleradio Moldova și compania publică a Găgăuziei, iar apariția unei noi structuri publice ar putea crea impresia de fragmentare. Popovici a ridicat întrebarea dacă este corect să se creeze o astfel de structură, având în vedere că toți cetățenii sunt parte din Republica Moldova, iar resursele bugetare, fie locale, fie naționale, sunt limitate.

DI Vladimir Țurcanu, directorul general, a explicat că inițiativa de creare a acestui post este, de fapt, un pas spre dezvoltarea posturilor regionale în afara capitalei. Scopul este de a descentraliza mass-media și de a răspunde criticilor legate de lipsa presei publice în teritoriu. Comratul ar reprezenta primul proiect pilot în această direcție, urmat de planuri similare pentru Bălți și, în funcție de evoluția proiectului, Tiraspol.

DI Corneliu Durnescu, director general adjunct (televiziune) a subliniat că, pe lângă ceea ce a spus dl. Țurcanu despre televiziune, vrea să reamintească faptul că, în septembrie, au fost prezentate studiile pentru cinci noi proiecte, dintre care trei sunt pe cale să devină realitate. A subliniat că televiziunea se îndreaptă spre dezvoltare și că, în caietul de sarcini, s-a subliniat importanța întreținerii și dezvoltării acestor proiecte. De asemenea, a menționat că, până toamna anului viitor, se dorește aducerea

unui format internațional pe Moldova 1, dar acest lucru presupune investiții semnificative în licență și producție. Un alt punct important a fost despre oamenii care fac posibilă această dezvoltare: echipa internă, care a fost antrenată să producă emisiuni noi, fără a apela la resurse externe.

DI Arcadie Gherasim a sugerat dezvoltarea unei emisiuni publicistice, în genul celor dedicate gospodăriilor și oamenilor remarcabili din diverse domenii. Printr-un astfel de program, televiziunea ar putea să scoată în evidență gospodarii și oamenii de valoare din Moldova, nu doar în momentele când sunt vizitați de oficialități, ci într-un cadru special dedicat realizărilor lor.

DI Corneliu Durnescu a spus că, în prezent, există câteva propuneri de proiecte la Consiliul de Ppograme, iar două dintre ele sunt în perioada de filmare a pilotului, care se aliniază cu ceea ce a fost menționat DI Gherasim. A adăugat că instituția ține cont de aceste aspecte și că va continua să dezvolte aceste proiecte.

DI Arcadie Gherasim a abordat problema carului mobil, menționând că, deși s-a discutat despre acesta și a fost informat despre stadiul negocierilor, acesta nu apare într-un capitol bugetar specific. În prezent, există doar 900.000 de lei alocați pentru reutilizarea carului vechi, dar fondurile nu provin din surse bugetare, ci din resurse suplimentare. Președintele a subliniat că ar trebui să existe o clarificare mai detaliată în caietul de sarcini referitor la utilizarea carului mobil, având în vedere perspectivele de transmisii pentru meciuri de fotbal și emisiuni naționale, pentru a asigura o utilizare eficientă a resurselor.

DI Vladimir Țurcanu, directorul general a explicat că actualul car mobil este folosit pentru producții mici și medii, însă un nou car mobil va fi necesar pentru a acoperi producții mari, cum ar fi meciurile de fotbal, care sunt importante pentru posturile naționale. Deși costurile pentru producțiile de fotbal sunt mari, acestea sunt necesare pentru a asigura transmisii naționale, mai ales în competițiile importante la care naționala Moldovei va participa. Acest lucru ajută la menținerea audienței și atragerea unui public mai tânăr. DI Director general a menționat că, deși costurile pentru achiziționarea unui car mobil nou sunt ridicate (aproape 3 milioane de euro), se dorește obținerea acestuia din fonduri externe, întrucât compania nu își poate asuma o cheltuială atât de mare din bugetul propriu.

Dna Irina Mațenko, membră CSD a abordat două întrebări importante. Prima se referă la *Telefilm Chișinău*, unde pentru 2025 este planificat un buget de 260.000 lei pentru 31 de ore de producție, la un cost de 8.300 lei pe oră. Întrebarea este dacă acești bani provin exclusiv din bugetul companiei sau dacă *Telefilm Chișinău* sunt atrase și fonduri externe, cum ar fi granturi sau alte surse de finanțare. A doua întrebare se referă la canalul Moldova 2, dacă: pentru reparațiile planificate vor fi atrase surse suplimentare de finanțare extrabugetare, așa cum era prevăzut inițial, sau dacă proiectul se va baza doar pe fondurile alocate din bugetul național.

Dna Galina Blanaru a specificat că majoritatea proiectelor la Telefilm Chișinău sunt realizate în colaborare cu Consiliul Europei și diverse ambasade, fiind axate pe producția de filme documentare.

În ceea ce privește Moldova 2, **DI Andrei Zapșa** a precizat că există discuții avansate cu o agenție a Guvernului Japoniei pentru investiții. Această agenție, care a vizitat deja compania de două ori în ultimul an, va reveni în două săptămâni pentru a treia vizită. Proiectul vizează postul Moldova 2, cu o investiție totală de aproximativ 700.000 dolari, ce va include echipamente pentru postul Moldova 2 și studioul mare de înregistrări de la radio.

Dna Maria Șlehtițchi a întrebat despre prioritățile instituției, în special despre stimularea salariaților, și a solicitat informații despre cât se preconizează a crește bugetul pentru salarizare în anul 2025.

DI Vladimir Țurcanu a anunțat că anul viitor va avea loc o nouă etapă de evaluare a angajaților, în care se va pune accent pe aptitudinile și calitățile profesionale ale acestora. Scopul este ca abilitățile să fie corelate cu salariile oferite de instituție. Creșterile salariale vor depinde de rezultatele acestei evaluări, dar decizia finală nu a fost încă luată. Se ia în considerare și posibilitatea ajustării salariului minim pe economie, care ar putea duce la o indexare geometrică a tuturor salariilor în mijlocul anului 2025. Majorările salariale din acest an au fost semnificative, atingând până la 45% în unele cazuri, iar majoritatea angajaților au beneficiat de creșteri de aproximativ 30%. Cu toate acestea, bugetul nu a crescut corespunzător, iar finanțarea salariilor majorate va trebui asigurată și pentru anul 2025. Eventualele majorări de salariu vor depinde de veniturile din publicitate și alte surse de finanțare, care sunt estimate la aproximativ 15 milioane de lei anual.

Dna Maria Șlehtițchi a subliniat că pentru ca proiectele Moldova 3 și dezvoltarea postului de radio regional să devină priorități, trebuie mai întâi modificată legislația. Ea a sugerat depunerea unui demers către Parlament pentru ajustarea acesteia, astfel încât să permită implementarea proiectelor.

DI Vladimir Țurcanu a menționat că ambele idei au fost deja discutate la nivel înalt cu Parlamentul și cu organizațiile tehnice. În prezent, se face o proiecție a pașilor următori, iar toate deciziile vor respecta cadrul legal. Includerea acestor idei în caietul de sarcini va fi o invitație la discuții publice, unde vor fi colectate păreri de la toți actorii din domeniu, inclusiv organizațiile neguvernamentale din sectorul audiovizual.

Dna Maria Șlehtițchi a întrebat despre lista de festivaluri incluse în grila de programe a postului Moldova 1, majoritatea fiind muzicale, și a dorit să știe dacă sunt și festivaluri de teatru, literatură sau pictură incluse.

DI Corneliu Durnescu a explicat că au fost incluse aceste festivaluri muzicale pentru că implică producții mai complexe. El a adăugat că, deși sunt și invitații pentru

lansări de carte sau evenimente mai mici, acestea nu necesită acoperire cu carul mobil, care este rezervat pentru producțiile de amploare.

Dna Maria Șleahțiți a observat că ponderea produsului propriu pentru televiziunea Moldova 1 este de 23,35%, iar pentru Moldova 2 este de doar 0,51%, ceea ce i se pare o diferență semnificativă.

DI Corneliu Durnescu a explicat că această diferență se datorează caracteristicilor fiecărui canal. Moldova 2 este un canal de nișă, axat pe cultură, în timp ce Moldova 1 este un canal generalist, care include o varietate de emisiuni și programe. El a subliniat că nu este corect să compari aceste două canale în termeni de produs propriu, deoarece pentru a produce un astfel de conținut sunt necesare bugete mai mari, echipe extinse și resurse adecvate.

DI Corneliu Popovici a întrebat când se va finaliza proiectul noului sediu al Companiei, menționând că de mai multe ori a solicitat să vadă proiectul, însă nu a primit încă răspuns.

DI Andrei Zapșa a răspuns că nu au putut prezenta proiectul până acum, deoarece serviciile companiei care a câștigat licitația nu au fost încă contractate. Totuși, conceptul proiectului a fost făcut public la o anumită etapă. A adăugat că solicitarea va fi trimisă și către CSD pentru a avea acces la schița care prezintă conceptul proiectului. În plus, a menționat că contractul cu firma care proiectează va fi semnat mâine și, după perioada de timp stipulată în contract, proiectul va fi disponibil.

DI Sergiu Stanciu, membru CSD, a subliniat că scopul a fost ca CSD să poată discuta direct cu echipa care lucrează la proiect, pentru a înțelege mai bine direcția în care se va dezvolta clădirea. A precizat că în vară au discutat despre acest subiect și că așteptau ca cineva să vină să le prezinte detaliile.

DI Arcadie Gherasim, președinte CSD, a convenit că va fi stabilit un termen pentru convocarea unei ședințe, în cadrul căreia va fi prezentată schița de proiect.

DI Cornel Ciobanu, director general adjunct (radiodifuziune), prezentat prioritățile radiodifuziunii pentru 2025, printre care consolidarea emisiunilor tip magazin, dezvoltarea unor noi proiecte de dezbateri și show-uri, și lansarea unei emisiuni de informare despre integrarea europeană a Republicii Moldova. Va continua promovarea emisiunilor de autor și se va deschide un studio la Comrat pentru extinderea rețelei. De asemenea, se va extinde acoperirea postului public de radio și se vor achiziționa echipamente noi de emisie.

DI Sergiu Stanciu a întrebat despre extinderea emisiunilor pe platforme online precum YouTube și Spotify.

DI Cornel Ciobanu a menționat că unele programe sunt deja disponibile pe YouTube și Facebook. Este important ca majoritatea producției să rămână pe platformele proprii pentru a atrage și fideliza publicul.

Președintele CSD, dl Arcadie Gherasim, a supus votului excluderea din Caietul de sarcini pentru anul 2025 din compartimentul priorități, punctul 6 „crearea postului Moldova 3”.

S-a votat: „PENTRU” - 2 (Corneliu Popovici, Maria Șlehtițchi)

„ÎMPOTRIVĂ” – 4 (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Irina Mațenko, Sergiu Stanciu)

Punctul 6 din compartimentul priorități din Caietul de sarcini pentru anul 2025 rămâne intact.

Președintele CSD, dl Arcadie Gherasim, a supus votului decizia.

S-a decis:

1. Se aprobă Caietul de sarcini al IP Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2025

S-a votat: „PENTRU” - 4 (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Irina Mațenko, Sergiu Stanciu)

„ÎMPOTRIVĂ” – 2 (Corneliu Popovici, Maria Șlehtițchi)

Președintele CSD
Arcadie Gherasim _____

Secretarul CSD,
Sergiu Stanciu _____

